

Račiansky výber

www.raca.sk

Komplexné dopravné zmeny v Krasňanoch

Marec – mesiac knihy

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Vodná nádrž Vajspeter

O úcte k svojmu okoliu

Slovo lokálpatriotizmus v dnešnej spoločnosti, hlavne tej digitálnej, naberá občas negatívne konotácie. No byť v zdravej miere hrdý na svoju obec, na svoju mestskú časť nie je vôbec hanba. Či už je človek súčasťou rodiny, ktorá žije v obci generácie, alebo sa sem prisťahoval z iného kúta Slovenska, či sveta, každý si isto nájde niečo, čo sa mu na jeho obci páči a čo ho k nej viaže. Či už sú to pôvodné zvyky a tradície, história, ľudia, príroda, či aj niečo tak všedné ako obľúbený podnik, či dobre zásobovaná samoška s príjemným personálom hneď pod domom. Každý má istý vzťah k miestu, kde býva, k svojmu okoliu a záleží mu na tom, ako vyzerá.

Niekedy možno máme pocit, že úcta k vlastnému okoliu sa vytratila. Množstvo nelegálnych skládok, zničený mestský mobiliár či počmárané interiéry vlakov a električiek tomu iste napovedajú. Samospráva sa snaží, čistí, čo sa dá, opravuje a upravuje verejný priestor tak, aby tomuto ľudskému neduhu v čo najväčšej možnej miere zabránila.

Je situácia však skutočne horšia, alebo je taká, ako vždy bola, len technológie nám dovolili sa prehupnúť do novej éry vývoja masovej komunikácie, kedy každý vie všetko všetkým ukázať online a hneď?

Tých, ktorým na ich prostredí záleží aj ďalej ako po vlastný plot je stále istotne viac ako tých, ktorí k nemu úctu nemajú. Ale ako sa vraví, zlo zvíťazí len vtedy, ak dobrí ľudia neurobia nič.

A ak neviete, ako začať, netreba spraviť nič zložité. Stačí, ak sa tento rok sčítate.

Budme k sebe úprimní, nie každý má toľko času, chuti a energie na to, aby organizoval veľké brigády maľovania zábradlí, odstraňovania graffiti či zbierania smetí. No každý z nás má energiu na to sa sčítať a uviesť miesto svojho obvyklého pobytu, čo môže pre jeho obec znamenať viac peňazí do rozpočtu. Viac peňazí v rozpočte môže znamenať viac odstránených nelegálnych skládok, funkčný mestský mobiliár, či viac natretých zábradlí.

Prihlásenie sa k miestu, kde bývam neznamená, že človek zabudne na to, odkiaľ pochádza. Prostredie v ktorom vyrastáme, kultúra, zvyky, či prízvuk nás každého robia jedinečným a obohacujú spoločnosť. Je skvelé, ak si človek zachová vzťah k svojmu rodisku a neznamená to, že nemôže mať úctu k svojmu okoliu.

Spravte teda niečo pre svoje okolie. Sčítajte sa. Preukážte tým nielen úctu k svojmu okoliu, ale aj hrdosť na miesto, kde žijete.

Mgr. Jarmila Ďuríková

Manažérka referátu vnútornej správy a volieb

Obsah

04 **Doprava**
Komplexné zmeny v Krasňanoch

06 **Slalomka / Vyrastie nad Račou**
nový športový areál?

07 **Samospráva**
Rača má nového vicestarostu

08 **Kultúra**
Marec - mesiac knihy

10 **História**
Poštovníctvo v Rači

13 **Participatívny proces obnovy parku**
na Mudrochovej

Račiansky výber 3/2021 - mesačník pre obyvateľov Rače, Krasňan a Východného. Ak chcete mesačník pravidelne dostávať do svojich schránok, kontaktujte, prosím, redakciu. Vydáva Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Rača. Poštová adresa: Miestny úrad MČ Bratislava-Rača, Kubačova 21, 831 06 Bratislava, tel. č.: 02/49 11 24 83, email: redakciav@raca.sk, www.raca.sk. Registrácia MK SR EV č. 2979/09. ISSN 1339-0538, IČO: 00304557, DIČ: 2020879212. Ročník vydávania: 19. Tlač: Slovenská Grafia a.s., Pekná cesta 6, 834 03 Bratislava. Distribúcia: marketing post, s.r.o., Mliekarenská 8, 821 09 Bratislava

Za podpísaný príspevok zodpovedá autor. Autorom nepodpísaného príspevku je redakcia. Zodpovedný redaktor: Ema Mária Ondrušková. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť a štylisticky upraviť. Račiansky výber 4/2021 má uzávierku 15. 3. 2021.

Redakčná rada pozostáva z piatich členov. Predseda RR: Ing. Ľubomír Prekop. Členovia RR: Mgr. Monika Luknárová, Dana Ťlvecká, PhDr. Ján Polakovič, Ema Mária Ondrušková. Autor fotografie na obálke: Maroš Machata

Sčítanie obyvateľov prebieha do konca marca

Sčítanie obyvateľov prebieha každých desať rokov. Naposledy sme sa sčítali v roku 2011, kedy sme vyplňali dlhé dotazníky ručne. Tentokrát je to omnoho jednoduchšie – sčítate sa elektronicky cez web alebo aplikáciu.

Prečo sa sčítať?

Výsledky zo sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa uskutoční v roku 2021, budú pre mnohé sféry života dôležitým zdrojom informácií. Údaje zo sčítania slúžia ako informácia o aktuálnom stave spoločnosti a východisko pre analýzy vývojových trendov alebo pre prognózy a projekcie ďalšieho vývoja jednotlivých oblastí spoločenského života.

V oblasti riadenia štátu a národného hospodárstva sú informácie o stave spoločnosti jedným z hlavných aspektov pri koncipovaní politik štátu, či už pri nastavovaní aktuálnych politik, alebo pri tvorbe dlhodobých stratégií.

Údaje zo sčítania majú vplyv napríklad na prerozdelenie počtu kresiel v Európskom parlamente, ktoré sa odvíja od počtu obyvateľov členského štátu.

Údaje zo sčítania:

- slúžia ako podklad pre územné plánovanie obcí, ako aj pri riešení systému dopravy, budovaní zachytných parkovísk, parkovacích miest,
- môžu prispieť k zlepšeniu dopravnej situácie na území obce alebo v jej okolí,
- prinášajú dôležité informácie pre budovanie siete rôznych služieb: vozidlá integrovanej záchrannéj služby, obchody, lekárne, nemocnice, školy, úrady a pod.,
- majú vplyv na výšku podielových daní pre obec,
- sú podkladom pri čerpaní eurofondov, napr. na opravu ciest, kanalizáciu, podporu voľnočasových aktivít, cestovného ruchu atď.,
- pomáhajú pri plánovaní počtu miest v materských školách, v základných školách, plánovaní služieb pre seniorov.

Kto sa sčítava?

Sčítava sa každý, kto má v Slovenskej republike trvalý, prechodný, tolerovaný alebo obvyklý pobyt.

Deti a mládež do 18 rokov sčíta ich rodič, respektíve zákonný zástupca.

Obyvateľ sa sčíta sám alebo s pomocou blízkej osoby na akomkoľvek mieste

využitím počítača, tabletu alebo mobilu s pripojením na internet.

Sčítací formulár nájdete na webovej stránke www.scitanie.sk. Sčítať sa môžete aj cez mobilnú aplikáciu SODB 2021, ktorá bude počas doby sčítania obyvateľov dostupná pre operačné systémy Android a iOS.

Samosčítanie je pre vás rýchly a jednoduchý spôsob na vyplnenie sčítacieho formulára, bez narušenia vašej privátnej zóny.

Asistované sčítanie

Termín asistovaného sčítania sa z dôvodu pandemickej situácie posúva na obdobie 1. 4. 2021 – 31. 10. 2021.

Ak sa nemôžete alebo neviete sčítať sami máte možnosť využiť službu asistovaného sčítania.

O otvorení kontaktného miesta v Rači budeme informovať vopred na našich oficiálnych komunikačných kanáloch – web, Facebook, Račiansky výber, vývesné skrinky).

V teréne budú tiež pôsobiť mobilní asistenti, ktorí navštívia domácnosť obyvateľa v prípade, že o takúto službu požiada (napr. z dôvodu imobility).

Pozor na falošných sčítacích asistentov!

V súvislosti so sčítaním obyvateľov, domov a bytov sa objavili prípady, keď dôchodcov telefonicky kontaktovali podvodníci vydávajúci sa za sčítacích komisárov.

Do svojich príbytkov nevpúšťajte nikoho, kto sa vydáva za sčítacieho asistenta pred 1. 4. 2021. Asistované sčítanie obyvateľov sa začne až 1. apríla a obyvateľ oň musí požiadať sám.

Každý mobilný asistent sčítania sa zároveň bude preukazovať preukazom asistenta sčítania. Presný dátum, kedy bude asistent v danom meste alebo obci, bude navyše dopredu oznámený. Informácie týkajúce sa sčítania obyvateľov môže verejnosť získať každý deň v čase od 8:00 do 20:00 na telefónnom čísle 02/20 92 49 19.

Zdroj: Štatistický úrad SR

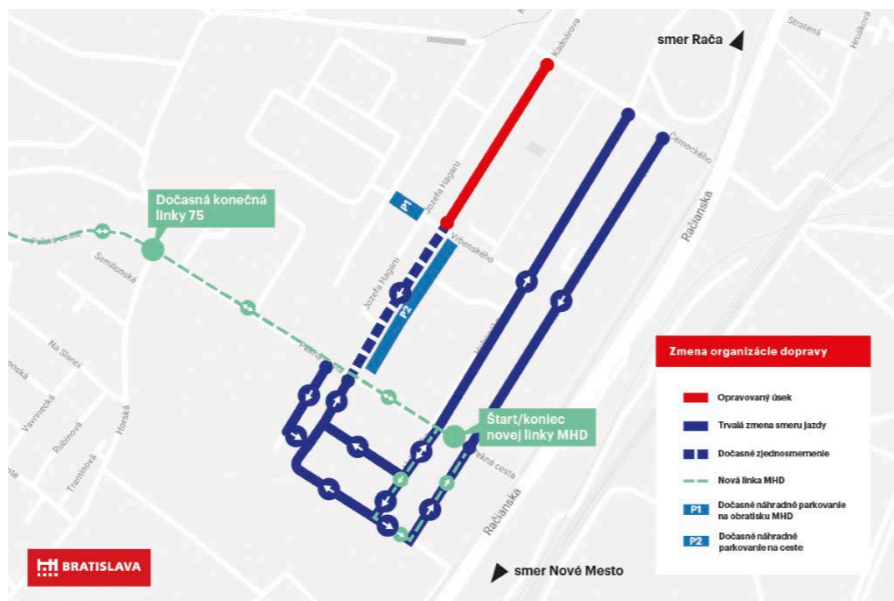
Komplexné zmeny v doprave v Krasňanoch od 1. marca

Zmeny na Kadnárovej ulici (od 1. 3. približne do 1. 5. 2021)

- Úsek Kadnárovej medzi Vrbenského a Černockého (približne v strede) bude dočasne neprejazdný kvôli prácam BVS na oprave havarijného stavu potrubia.
- Opravu potrubia využije magistrát na dôkladnú rekonštrukciu Kadnárovej ulice v úseku Vrbenského-Černockého), vrátane chodníkov, podľa štandardov kvality definovaných v Technických listoch mesta Bratislava.
- Doprava bude usmernená dočasným dopravným značením, v poslednej fáze opráv chodníkov a vozovky (približne po 6 týždňoch od začiatku prác) bude Kadnárova približne na 6 dní uzavretá (z dôvodu prác na križovatke Vrbenského - Kadnárova).
- Oprava Kadnárovej sa využije aj na vyznačenie parkovacích miest, ktoré budú neskôr (od jesene 2021) súčasťou celomestskej parkovacej politiky, ktorá zvýhodní rezidentov.
- Úsek Kadnárovej medzi Vrbenského - Pekná cesta bude počas rekonštrukcie zjednosmerný, prejazdný bude v smere na Peknú cestu - tým sa vytvoria dočasné parkovacie miesta v jednom pruhu vozovky, ako náhrada za nedostupné parkovacie miesta v opravovanom úseku Kadnárovej. Po ukončení opráv bude obnovená pôvodná organizácia dopravy na Kadnárovej.
- Na parkovanie budete môcť dočasne, počas trvania prác, využívať tiež priestor nástupnej a výstupnej zastávky linky 75 na križovatke Vrbenského - Jozefa Hagaru.

Zmeny v MHD

- Linka 75 nebude dočasne, počas trvania prác na Kadnárovej, zachádzať na konečnú zastávku Kadnárova, ale z Račianskej bude pokračovať ďalej po Peknej ceste (najbližšia zastávka k dočasne zrušenej Kadnárovej bude hore nad Slovenskou grafiou (tesne pred križovatkou Pekná cesta x Horuská).
- Od 27. marca 2021 zavedie DPB novú linku MHD č. 154. Premávať bude počas volných dní a umožní pohodlné spojenie

Cieľom opatrení je upokojiť dopravu znížením tranzitu cez Krasňany, ako aj vytvoriť nové parkovacie miesta

Horárne Krasňany s električkami na Peknej ceste. Trasa bude nasledovná: Hubeného - zastávka umiestnená pred supermarketom na Peknej ceste, Slanec, Muničné sklady, Horáreň Krasňany. Na tejto trase budeme v priebehu marca vyznačovať zastávky pre novú linku.

Zmeny v zjednosmernení ulíc a vyznačovanie parkovacích miest

Od 1. 3. dôjde k zmenám v smere jazdy na nasledovných uliciach resp. ich úsekoch:

- Hubeného medzi Peknou cestou a Černockého bude prejazdná v smere na Černockého (teda v opačnom smere, ako doteraz).
- Cyprichova medzi Peknou cestou a Černockého bude prejazdná v smere na Peknú cestu (teda opačne, ako doteraz).
- Hubeného medzi Augusta Murína a Hlinickou bude prejazdná v smere na

Hlinickú.

- Augustína Murína medzi Hubeného a Kadnárovou bude prejazdná v smere na Kadnárova.
- Hlinická sa takisto zjednosmerní, prejazdná bude od Hubeného v smere na Kadnárova a takisto v smere na Cyprichovu.
- Kadnárova sa zjednosmerní od Hlinickej v smere na A. Murína
- Horná ulica sa zjednosmerní v opačnom smere

Cieľom týchto opatrení je:

- Upokojenie dopravy** a snaha znížiť tranzitnú dopravu cez Krasňany. V súčasnosti totiž časť vozidiel z Rače, namiesto toho aby sa najmä v rannej špičke napojila na nosnú radiálu Račianska/Žitná, pokračuje ďalej do Krasňan a tam zahusťuje dopravu. Jedným z dôvodov je aj zastavovanie vozidiel pred školami na Hubeného, dôsledkom čoho sú časté zápchy či kolízie.
- Lepšie parkovanie** - aj vďaka zjednosmerneniu ulíc vzniknú nové parkovacie miesta. Vyznačenie parkovacích miest uľahčí parkovanie a parkovanie bude povolené len tam, kde bude vyznačené parkovacie miesto alebo parkovací pás. Parkovacie miesta začneme vyznačovať postupne v nasledujúcich mesiacoch v celých Krasňanoch (Pekná cesta, Kadnárova, Cyprichova, Hubeného, Hlinická,

Černockého, Augustína Murína). Vyznačovanie bude prebiehať po úsekoch, ktoré budú vopred označené. Tieto parkovacie miesta budú súčasťou celomestskej parkovacej politiky (od jesene 2021), ktorá zvýhodní rezidentov.

MHD do lesa - v neposlednom rade je potrebná zmena organizácie dopravy aj kvôli novej linke MHD k Horárni Krasňany, ktorá sa bude otáčať cez Hubeného a Cyprichovu. Veríme, že to prispeje k nižšej miere používania auta v lese, kde sú parkovacie kapacity veľmi obmedzené. Nízkopodlažný autobus bude prístupný aj pre zdravotne nezmýšľaných a rodiny s deťmi.

V rámci opatrení na upokojenie dopravy budeme neskôr realizovať napríklad aj:

- plošné zníženie maximálnej povolenej rýchlosti na 30 km/h, v miestach bez chodníkov na 20 km/h (tzv. obytná zóna),
- osadenie spomaľovacích vankúšov, ktoré aj fyzicky zabránia rýchlej jazde,
- vytvorenie spomaľovacích šikán na uliciach,
- zvýraznenie peších trás pri križovaní ulíc (doplnenie priechodov pre chodcov a miest na prechádzanie),
- zvýšenie bezpečnosti v okolí škôl - vytvorenie miest na urýchlené vyloženie/naloženie detí,
- plošné povolenie obojsmernej jazdy bicyklov v jednosmerkách.

Zdroj: Hlavné mesto SR Bratislava

Miestny úrad je naďalej pre verejnosť zatvorený

Ako vybavím:

Podanie podnetu / zásielky:

- e-mailom: podatelna@raca.sk (pokiaľ uvediete svoju e-mailovú adresu, prijatie Vám potvrdíme e-mailom)
- prostredníctvom schránky podateľne umiestnenej priamo na budove úradu na Kubačovej 21. Dokumenty doručené do 14.00 hod. daného dňa (v piatok do 11:30) budú zaevidované v tento deň, ostatné v nasledujúci pracovný deň.

Trvalý alebo prechodný pobyt:

- cez podateľňu (viď vyššie)
- e-mailom: katarina.svarcova@raca.sk, telefonicky na tel. č. 02/49 11 24 99

Úmrtie, narodenie, sobáš:

- informácie e-mailom: jana.slaninkova@raca.sk, telefonicky: 02/49 11 24 15
- osobne odd. Matrika: pondelok 8:00 - 12:00 - len pre nevyhnutné a neodkladné úkony (napr. úmrtie)

Osvedčovanie pravosti podpisov a listín:

- V súčasnom období úrad tieto úkony nevykonáva - v neodkladných prípadoch sa obráťte na notárske úrady

Sčítanie obyvateľov:

- Od 15. 2. do 31. 3. 2021 prebieha sčítanie výlučne elektronicky na www.scitanie.sk
- Sčítanie prostredníctvom sčítacieho asistenta bude prebiehať až od 1. 4. 2021

Úhrada stravných lístkov - seniori:

- Pokladňa je v súčasnom období otvorená výhradne pre zakúpenie stravných lístkov seniormi, ktorí nemajú bankový účet, a to pondelok a streda 8:00 - 12:00

Ostatné úhrady:

- bezhotovostne prevodom na účet alebo úhradou na účet poštovou poukážkou na pošte takto:

Adresát platby: Mestská časť Bratislava - Rača, Kubačova 21, 83106 Bratislava, IČO 00304557

Číslo účtu - IBAN: SK75 0200 0000 0000 0042 1032

Variabilný symbol:

Stavebný úrad: 22100445
 Rybársky lístok: 22100448
 Rozkopávky: 22100441
 Výruby: 22100444
 Výmaz z OR: 2214
 Miestne dane: podľa platobného výmeru (info n tel. č. 02/49112443)
 Nájomné: podľa zmluvy (evidenčného listu)

Ďakujeme za Vašu trpezlivosť a pochopenie. Spoločne to zvládneme. ■

Kde sa v Rači otestujem?

	MOM Žarnovická Žarnovická 7 BEZ OBJEDNÁVKY	MOM Impulz I & II Dopravná 22 BEZ OBJEDNÁVKY	MOM Krasňanská beseda Kadnárova 19 OBJEDNANÍ PACIENTI	MOM NKD Barónka 3 BEZ OBJEDNÁVKY
PONDELOK	08:00 - 12:00 13:00 - 17:00	09:00 - 13:00 13:30 - 17:30	zatvorené	16:00 - 20:00
UTOROK	08:00 - 12:00 13:00 - 17:00	09:00 - 13:00 13:30 - 17:30	08:30 - 12:00 12:30 - 17:00	16:00 - 20:00
STREDA	08:00 - 12:00 13:00 - 17:00	09:00 - 13:00 13:30 - 17:30	08:30 - 12:00 12:30 - 17:00	16:00 - 20:00
ŠTRVTOK	08:00 - 12:00 13:00 - 17:00	09:00 - 13:00 13:30 - 17:30	08:30 - 12:00 12:30 - 17:00	16:00 - 20:00
PIATOK	13:00 - 17:00 18:00 - 22:00	09:00 - 13:00 13:30 - 17:30	08:30 - 12:00 12:30 - 17:00	16:00 - 20:00
SOBOTA	08:00 - 12:00 13:00 - 17:00	09:00 - 13:00 13:30 - 17:30	08:30 - 12:00 12:30 - 17:00	10:00 - 14:00
NEDEĽA	08:00 - 12:00 13:00 - 17:00	zatvorené	08:30 - 12:00 12:30 - 17:00	14:00 - 18:00
	posledný odber 30 minút pred ukončením prevádzky	posledný odber 30 minút pred ukončením prevádzky	potrebná rezervácia cez korona.gov.sk	posledný odber 30 minút pred ukončením prevádzky

Poslanci odhlasovali zámer obnovy Slalomky. Návrh počíta s celoročným využitím

Na februárovom zasadnutí miestneho zastupiteľstva bol poslancom odprezentovaný návrh revitalizácie Slalomky. Jeho autor chce v notoricky známej, ale momentálne aktívne nevyužívanej lokalite, vytvoriť športovo-oddychový areál s celoročným využitím. Zámer zastupiteľstvo podporilo jasnou väčšinou – zahlasovalo zaň 12 zo 14-tich prítomných poslancov.

Račania radi spomínajú na 90. roky minulého storočia, kedy sa na Slalomke ešte lyžovalo. Nový návrh Michala Molottu okrem lyžovania, sánkovania či bežkovaania v zimných mesiacoch ráta aj s ďalšími aktivitami, ktoré by z tohto miesta urobili celoročne dostupnú prímestskú lokalitu určenú na aktívny oddych v prírode.

Pozemky sú vo vlastníctve hlavného mesta, Rača ich má už 20 rokov v prenájme za účelom „dobudovania a prevádzkovanie športoviska“. Do roku 2006 sa lúky Slalomky pravidelne kosili, k čomu sa Rača v zmluve zaviazala. Neskôr tento záväzok plniť prestala, odvtedy svah zarástol. Pri prezentovanom návrhu sa ráta s odstránením týchto drevín a návratom lúky do jej pôvodnej podoby, čo by v zime umožnilo lyžovanie či sánkovanie a v lete zasa vybudovanie trasy na horské bicykle vrátane detskej. O výrube pôvodných lesov sa neuvažuje. Pri realizácii sa ráta výhradne so súkromnými zdrojmi bez finančného príspevku samosprávy.

Plán ráta s vybudovaním dvoch zjazdoviek s jednoduchými vlekmí, lyžiarskej škôlky s dopravníkom, požičovňou športových potrieb, obnovou bývalej vrcholovej chaty a chaty s občerstvením. Voda na zasnežovanie by sa čerpala z Pieskového potoka. Investor má k dispozícii dáta z meteostandy na svahu od roku 2019. Tie potvrdzujú, že na svahu by sa sneh udržal minimálne 30 dní v roku. Poloha Slalomky je špecifická a v Rači sa o nej hovorí,

Stav lúky kedysi

ako o najchladnejšej doline. V lete by mal areál slúžiť ako strategický východiskový či koncový bod pre turistov aj horských cyklistov.

Výzvou pre každého, kto by chcel Slalomku prevádzkovať je riešenie dopravy. Podobne, ako v prípade areálu pod horárňou v Krasňanoch sa navrhuje ekologická kyvadlová doprava z Rače. Pohyb pre peších zostane prioritou. Slalomka je od poslednej zastávky existujúcej linky MHD vzdialená asi 15 minút chôdze. Vjazd pre autá ostane naďalej zakázaný.

Zámer čaká podľa starostu Michala Drotována, ktorý apriori nie je proti myšlienke podobného areálu v spomínanej

lokalite séria následných posudzovaní a schvalovaní od orgánov ochrany životného prostredia, Mestských lesov Bratislava či vodohospodárov.

Posledné slovo v otázke prenájmu pozemkov, ktoré sú vyčlenené z pásma lesa a v platnom územnom pláne sú určené na šport a rekreáciu, bude mať magistrát Bratislavy resp. mestské zastupiteľstvo. Investor po sérii transparentných verejných prezentácií, ktoré sa začali v NKD v roku 2019 a pokračovali miestnymi aj mestskými komisiami, priebežne vyhodnocuje pripomienky dotknutých a tiež reflektuje podnety verejnosti na úpravy a vylepšenia pôvodného zámeru.

„Mrzí ma, že primátor mal pred jeho nesúhlasným vyjadrením na sociálnych sieťach a v médiách nesprávne informácie. Požiadal som ho o osobné stretnutie, kde by som mu všetko vysvetlil,“ uviedol poslanec Ján Polakovič, ktorý v roku 2019 inicioval prvú verejnú prezentáciu v NKD. Podľa neho by bola prvým krokom v procese zmluva o budúcej zmluve s investorm. „Ak by v ďalšom procese nedoložil kompletný projekt na schválenie, všetky potrebné povolenia dotknutých orgánov alebo nezvládol financovanie, tak by sa táto zmluva nenaplnila a pozemky by do podnájmu nedostal,“ dodal. ■

Stav lúky dnes

Opustil nás dlhoročný poslanec Cyril Sekerka

Vo februári nás zasiahla smutná správa, že nás navždy opustil náš priateľ, poslanec miestneho zastupiteľstva (1994 - 2018), Rendezák telom i dušou Cyril Sekerka. Svoj rodný Rendez miloval a celý život zasvätil jeho zveľadovaniu. Bol, a aj navždy bude, významnou súčasťou celej našej komunity.

Už v roku 1983 založil TJ Real Rendez, v spolupráci s vtedajším Národným výborom až do roku 1990 organizoval mnohé dobrovoľné brigády.

Zaslúžil sa o vybudovanie športového areálu na Sklabinskej, neskôr aj ako poslanec bojoval za jeho dobudovanie, vrátane legendárneho kopca, na ktorom sa dnes v zime sánkuje celý Rendez.

Organizoval mnohé podujatia a športové turnaje či súťaže, ktoré si svoju tradíciu zachovávajú dodnes.

Poslancom miestneho zastupiteľstva bol od roku 1994 do roku 2018. V zastupiteľstve sa zaslúžil o presadenie kompletnej stavebnej rekonštrukcie vnútorných aj vonkajších priestorov, ako aj nadstavby budovy MŠ Pri Šajbách, ako aj o rekonštrukciu KS Impulz.

Minulý rok dostal ocenenie Račianske srdce za svoj celoživotný prínos a aktívnu prácu pre Rendez. Pri tejto príležitosti v rozhovore pre novembrové číslo Račianskeho výberu povedal:

„Milujem svoj rodný Rendez, tento

malý kúsok zeme, kde som sa narodil a aj zakončím svoju pozemskú púť.“

Rodine a pozostalým vyjadrujeme úprimnú sústrasť. Česť jeho pamiatke. ■

Rača má nového vicestarostu

Od prvého marca vystriedala Luciu Štasselovú na poste námestníčky primátora Lenka Antalová Plavuchová. Nástupom na túto pozíciu vo funkcii vicestarostky v Rači končí.

Na jej miesto bol vymenovaný poslanec za obvod Rača Róbert Pajdlhauser, ktorý sa bude venovať oblasti správy budov, majetku a investičných projektov. ■

Mgr. Lenka Antalová Plavuchová

Ing. Róbert Pajdlhauser

MČ Bratislava-Rača
Sledujte nás na Instagrame:

Z uznesení miestneho zastupiteľstva 9. 2. 2021

Miestne zastupiteľstvo MČ Bratislava-Rača **schvaluje presunutie termínu odovzdávania ocenenia „RAČIANSKE SRDCE“ za rok 2020 na obdobie po skončení nepriaznivej epidemiologickej situácie.**

Miestne zastupiteľstvo MČ Bratislava-Rača **schvaluje odpustenie nájmu vo výške 50% z nájomného (v zmysle zákona č. 349/2020 Z. z.) za obdobie „staženého užívania“ počas 2. vlny pandémie (október – december 2020) tým žiadateľom, ktorí mali „stažené užívanie“ v zmysle prijímaných opatrení zo strany štátu.**

Miestne zastupiteľstvo MČ Bratislava-Rača **schvaluje**

a) predloženie žiadosti o poskytnutie príspevku (ŽoPP) za účelom realizácie projektu „Rozvoj športovej infraštruktúry v Mestskej časti Bratislava-Rača“ v rámci výzvy 2020/001, ktorého ciele sú v súlade s platným Územným plánom hlavného mesta SR Bratislavy a platným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Rača,

b) zabezpečenie realizácie projektu v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci,

c) zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu vo výške 428.751,16 EUR (slovom: štyristodvadsaťosem tisíc sedemsto päťdesiatjeden eur a šesťnásť centov),

d) zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu mestskej časti Bratislava-Rača.

Miestne zastupiteľstvo MČ Bratislava-Rača **súhlasí so zámerom revitalizácie Slalomky a odporúča starostovi rokovať o podmienkach podnájmu s predkladateľom štúdie p. Molottom.**

Plné znenie zápisnice, účasť, hlasovanie a záznam nájdete zverejnené na stránke zastupitelstvo.raca.sk. ■

Marec – mesiac knihy

Marec sa spája nielen s príchodom jari, prvých slnečných dní, či prvých prác v záhradkách, ale je aj mesiacom knihy.

Keď sihame do histórie, tento mesiac sa viaže k zberateľovi a potulnému predavačovi Matejovi Hrebendovi, ktorý sa narodil aj zomrel v marci. Šíril osvetu a vzdelanosť, pretože nadovšetko miloval knihy. Tento významný slovenský národný buditeľ mal už od narodenia zrakovú chybu. Neskôr oslepol celkom. Žil v okolí Gemera a miloval knihy, avšak kvôli problémom so zrakom nemohol čítať. Preto chodil od domu k domu a prosil ľudí, aby mu čítali. Marec ako mesiac knihy oslavujeme na jeho počesť od roku 1955.

Aj knižnica v Rači otvorí čarovné dvere do sveta fantázie a rozprávok. Tento rok v knižnici prostredníctvom Facebooku MČ Rača najprv privíta lektorka Katka Kosánová tých najdôležitejších návštevníkov – deti:

Haló z račianskej knižnice!
10. 3. 2021, 17:00

Ahojte, kamaráti, nezháľame ani v tomto čase. Radi by sme vás „online“ privítali v račianskej knižnici, odkiaľ budeme čítať a tvoriť zo zaujímavých knižiek.

Máme návrh – usadte sa v pohodlí domova a pustite sa do aktivít spolu s nami!

Červík Ervín

Naše prvé stretnutie bude s lektorkou Katkou Kosánovou a spisovateľkou Andreou Gregušovou, ktorá vám prečíta zo svojej knihy Červík Ervín.

Prekladateľka Mária Štefánková, foto: Petra Bošanská

Katka Kosánová - Ako umelci vidia svet sa stal Knihou roka 2020 v ankete čitateľov denníka Pravda

Spoločne zažijeme aj výtvarné dielničky: nakreslí Červíka Ervína a vymyslí mu originálny domček! Fotografie svojich výtvarov posielajte na medialne@raca.sk do 20. 3. 2021. Obrázky budú odmenené, preto nezabudnite uviesť meno a adresu. Tešíme sa na vaše výtvary.

„Za dverami“ knihy - beseda o úskaliach a radoostiach z prekladateľskej práce, ako aj o vlastnej tvorbe
24. 3. 2021, 17:00

Samozrejme, myslíme aj na „dospelákov“. Moderátor, literárny publicista a redaktor Dado Nagy privíta a vyspovedá prekladateľku Máriu Štefánkovú:

Mená prekladateľov zväčša nesvietia na obálkach kníh, hoci by si to nesporne zaslúžili. Na rozvoji nášho jazyka sa totiž podieľajú veľmi aktívne, pretože so slovenčinou každodenne pracujú a oblieka-

Besedu bude moderovať literárny publicista Dado Nagy

jú do nej slová spisovateľov zo všetkých kútov sveta. Jednou z našich prekladateľiek je aj Mária Štefánková. Dlhé roky bola aj redaktorkou, viedla dnes jubilu-

HALÓ

Z RAČIANSKEJ KNIŽNICE

10. 3. | 17:00 | online

Andrea Gregušová
Červík Ervín

Katka Kosánová
Ako vidia umelci svet

Knižka Červík Ervín – jej obal je zároveň aj spoločenskou hrou

júcu edíciu MM prekladov súčasnej svetovej literatúry vydavateľstva SLOVART. Doteraz preložila asi 70 kníh, a to predovšetkým z rodného jazyka svojej babičky – z taliančiny. Okrem toho prekladá aj z angličtiny. Má „svojich“ autorov, napríklad jej obľúbencom je známy spisovateľ Paolo Giordano, ktorého sme na Slovensku s privítali už dva razy a ona je jeho „dvornou“ prekladateľkou. Z jej ostatných prekladaných autorov spomeňme mená ako Alessandro Baricco, Antonio Tabucchi, Italo Calvino či Gianni Rodari. Hoci je na dôchodku, nezháľala – stále pracuje, prekladá, rediguje a píše poéziu pre deti – a to najmladšiu vekovú kategóriu. Je nositeľkou ceny Mateja Bela za preklad knihy Massima Montanariho Hlad a hojnosť.

Jozef Dado Nagy vysielal rozhlasovú reláciu o knihách (Literárnu revue) na Rádiu Slovensko, predtým v rádiu Twist (od roku 1993). Pripravoval aj viacero programov o literatúre pre Slovenskú televíziu.

(okk)

nevyhadzujte

KNIHY

darujte ich nám

0907 701 786

Knižný kuriér aj v marci

V záujme ochrany zdravia čitateľov zostáva knižnica v KS Žarnovická naďalej zatvorená. Napriek tomu si môžete knihy bez problémov požičiavať naďalej.

Knižný kuriér je tu opäť pre vás a tituly vám privezie priamo pred dvere každú stredu poobede. Stačí, ak si knižky objednáte mailom na anna.klacanova@raca.sk, či SMS-kou alebo telefonicky na 0905 282 737 a kuriér vám ich bezpečne a bezkontaktné prinesie.

Ak momentálne máte nejaké knihy vypožičané, môžete ich týmto spôsobom taktiež vrátiť.

Online katalóg titulov nájdete na kniznica.raca.sk. ■

8. marca je Medzinárodný deň žien

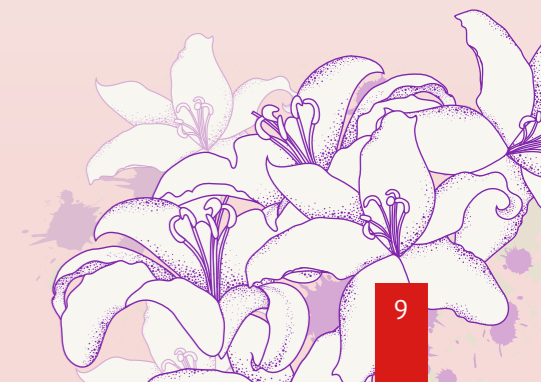
Medzinárodný deň žien je sviatok uznaný Organizáciou spojených národov, ktorý oslavuje celý svet každoročne 8. marca. Oslavujeme ho už akosi automaticky a málokto si uvedomuje, ako a prečo vznikol. Je pripomienkou boja žien za ich rovnoprávnosť. V roku 1908 až 40 000 krajčirok v New Yorku štrajkovalo za kratší pracovný čas, za vyššie mzdy a lepšie pracovné podmienky.

Po vyše storočí Medzinárodný deň zovšednel, 8. marec sa stal „povinnou jazdou“ do kvetinárstva, pre mnohých mužov, žiaľ, len jednou z mála počas roka. Avšak nielen tento deň, ale po celý rok by sme nemali zabúdať na výnimochne postavenie žien v spoločnosti ako manželiek a matiek a prejavovať im za to úctu a rešpekt. Doménou žien však už dávno nie je len domácnosť. Od začiatku 20. storočia sa postavenie žien v spoločnosti začalo zásadne meniť. Ženy zastávajú významné pozície v biznise, vo vede i v politike. Doteraz 47 vedkýň v rôznych odboroch získalo Nobelovu cenu, počnajúc Marie Curie Skłodowskou, ktorá ju v roku 1903 získala za fyziku a v roku 1911 za chémiu. Získaním volebného práva mohli ženy nielen voliť, ale aj byť volené a v čoraz väčšej miere zastávajú pozície poslankyň, ministeriek či prezidentiek. Nemecká kancelárka Angela Merkelová je

dlhodobo jedným z najvýznamnejších štátnikov sveta.

V zdravotnej, humanitárnej a sociálnej sfére sú doslova nenahraditeľné. Práve v tomto náročnom období, kedy celú spoločnosť trápi pandémia spôsobená ochorením COVID – 19, cítia, aká je obrovská sila žien. Obdivuhodne stoja v prvej línii ako lekárnice, zdravotné sestry, ale aj vojačky a policajtky. Zvládajú náročné pracovné povinnosti, práce v domácnosti, pomoc deťom so školskými povinnosťami a to všetko v strachu a obavách o svojich blízkych. Pričom sú to práve ženy, ktoré celú spoločnosť posilňujú svojou láskou, ochotou, porozumením a nádejou, že sa naše životy opäť vrátia do normálnych kolají. Všetkým manželkám, mamičkám, babičkám, svokrám, dcéram, sestrám, priateľkám a kolegyniam – jednoducho všetkým ženám v mene račianskej samosprávy želám k Medzinárodnému dňu žien všetko najlepšie, veľa síly aj radosti, ale v tomto roku hlavne veľa zdravia!

Ing. Róbert Pajdlhauser, vicestarosta

Kalendárrium: marec 2021

1296 | pred 725 rokmi

Najstaršia známa zmienka o pestovaní viniča v Rači

Majitelia račianskych vinohradov pochádzali nielen z Rače, ale aj z iných miest a obcí, najmä z radov bratislavských mešťanov. Spory ohľadom vlastníctva vinohradov, veľkosti dávky z vína a ich riešenia sú cennými svedectvami o vývoji vinohradníctva v Rači. Najstaršia známa listina je svedectvom bratislavskej kapituly o riešení sporov medzi račianskymi zemanmi, mešťanmi a hosťami z Bratislavy o platení dávok z vinohradov.

1926 | pred 95 rokmi

Začiatok výstavby rodinných domov v Pozotórii a Mrázovej kolónii

Na lúkach na sever od železničnej trate sa začali stavať rodinné domy. Vznikla kolónia domov, ktorú volali Pozotória, alebo len Kolónia. Prvé domy boli postavené v miestach, kde sa dnes nachádzajú ulice Výhonská, Víťazná a Kolajná. Ulice ešte nemali oficiálne pomenovanie a ich povrch nebol spevnený. Až po zániku I. ČSR sa uskutočnila výstavba ďalších rodinných domov v uliciach, ktoré neskôr boli pomenované ako Albánska, Trávna, Ihrisková, Demänovská, Stolárska, Rostovská a Remeselnícka. Prvé domy v Mrázovej kolónii boli vybudované na poliach pod vtedajšou hradsťou, na dnešných uliciach Mrázova a Rumunská v rokoch 1926 – 1931. Názov kolónie bol pravdepodobne odvodený od priezviska bratov Mrázovcov, ktorých dvojdom stál na rohu ulíc Mrázova a Žitná.

1956 | pred 65 rokmi

Do prevádzky bola uvedená novostavba Pošty na Čachtickej ulici

Poštový úrad dovtedy vykonával svoje služby v budove rodinného domu na Detvianskej ul. č. 7.

Račiansky muzeálny spolok, Mária Hatalová

Zdroje:

Bratislava, ročenka č. 4,

Mestské múzeum v Bratislave 1969

Občiansky portál račan.sk

Z histórie poštovníctva v Rači

O počiatkoch poštovníctva v Rači nemáme osobitné údaje. Či cez Raču viedla poštová trasa, po ktorej sa prepravovala pošta v poštových kočoch, nevieme; žiadne poštové kočiare či vozidlá sa nám nezachovali. Je možné, že keď sa začalo s prevádzkou konskej železnice, aj pošta z Rače sa mohla prepravovať po nej. Vieme, že prepriahacia stanica konskej železnice bola pri hostinci U zeleného stromu, ktorý sa neskôr nazýval Peklo.

Keď sa v 19. storočí začali v Rakúsko-Uhorsku intenzívnejšie využívať poštové služby, nemohla bez nich ostať ani Rača. Kedy presne sa začali používať v Rači poštové schránky, telegraf alebo telefonické služby sa mi nepodarilo zistiť. Vieme však, že poštový úrad v Rači založili v r. 1874. Na starých pohľadniciach či listových zásielkach sa zachovali odtlačky poštových pečiatok. Pošta používala jednokružovú pečiátku s legendou RĚCSE/Pozsony M. Od r. 1896 bola pečiátka dvojkružová s legendou RĚCSE, pečiátka mala uhorskú korunu, dvoj a trojmiestne vročenie. Po vzniku Československej republiky Československá poštová správa používala tiež dvojkružovú pečiátku. Z histórie Rače vieme, že Rača sa krátky čas po vzniku Československej republiky volala Rastislavice. Tento názov sa používal do r. 1926. Poštové pečiatky s novým pomenovaním obce Rastislavice sa tiež zachovali. Po r. 1926 sa meno Rastislavice zmenilo na Račištorf.

Z rozprávania starých Račanov som sa dozvedela, že obecny úrad kedysi sídlil na Alstrovej ulici oproti kúrii Mariánskych paulínov. Nie je celkom isté, že tam bol aj prvý poštový úrad. Vieme však, že poštový úrad sa do r. 1956 nachádzal v dome rodiny Danielovičovcov vo vtedajšom Výhone (na dnešnej Detvianskej ul. č. 7.) V úrade boli dve priehradky, peňažná a kumulovaná listová – balíková (s váhou), s obsluhou manuálneho telefónneho a telegrafného prepájača. V tom čase bolo málo účastníkov, ktorí mali telefónu stanicu. Využívali ju najmä v obchodoch, u lekárov, na VB, MÚ, v školách a u tých, ktorí pracovali v správe na „vyšších“ miestach. Od r. 1855 bolo zavedené doručovanie pošty až do domu. Na niektorých doručovateľov spo-

mína p. Sajková (dcéra bývalého prednostu pošty p. Ondreja Beňu, blog račan), napr. na manželov Vrbových, ktorí zabezpečovali prepravu balíkov a poštových vriec so zásielkami zo železničnej stanice v Rači. Svoju káru ťahali ručne každé ráno zo stanice do vřšku po dnešnej Detvianskej ulici až k Poštovému úradu. Zásielky potom podelili na ďalšie doručenie v obci. S károu sa vracali večer aj späť na stanicu k vlaku, s vrecami zásielok posielanými od ľudí z Rače do sveta.

Po pripojení obce k Bratislave v r. 1946 vznikol Poštový úrad Bratislava 14. Začalo sa tiež s výstavbou novej poštovej budovy na Čachtickej ulici tesne pod pásmom vinohradov; dokončená bola v r. 1956. Vtedy sa tam aj vtedajší prednosta pošty p. Beňa so svojou rodinou nastáhoval. Nový poštový úrad zabezpečoval dvojmennú prevádzku pri priehradkách. Bola tu listová, peňažná, telegrafná a telefónna priehradka. Vo vstupnej časti boli nainštalované drevené „P.O. Boxy“ na kľúč, s číslami. V ľavej časti budovy bola telefónna ústredňa.

Od r. 1982 sa zmenilo číslovanie pošty a račianska pošta dostala názov Pošta Bratislava 35. Po čase už ani nová pošta nepostačovala pokrývať potreby rozrastajúcej sa Rače, preto v r. 1997 budovu prestavali, zmodernizovali a priestorovo rozšírili. Okrem pošty dnes v budove sídli aj pobočka Poštovej banky a nachádzajú sa tu aj byty pre zamestnancov.

Račiansky muzeálny spolok, Mária Hatalová

Zdroje: L. Havlovič, Rača.

Z dejín a pamiatok, 2017

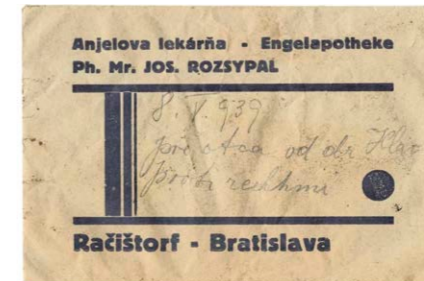
História poštovníctva: <https://www.posta.sk/subory/557/historia-postovnictva.pdf>

Spomienky p. Viery Sajkovej,

občiansky portál račan.sk

Poznáte Anjelovu lekáreň?

V knihách o histórii Rače je zmienka, že na Detvianskej ulici bola v šesťdesiatych rokoch 20. storočia jediná račianska lekáreň. Lekáreň však bola v Rači omnoho skôr, už za Rakúsko-Uhorska a fungovala aj počas prvej (október 1918 – september 1938) a druhej (október 1938 – marec 1939) Česko-Slovenskej republiky.

Firemná obálka Anjelovej lekáreň.

Právo (koncesiu) založiť v Rači verejnú lekáreň získal od uhorského ministerstva vnútra už v januári 1902 lekárnik Adolf Schulmann, ktorý dovtedy pôsobil v Budapešti. Lekáreň v Rači dostala názov „Anjel“ (maďarsky „Angyal“) a sídlila na terajšej Alstrovej 108. Lekárnik Adolf Schulmann sa v roku 1903 zasnubil so Zelmou, dcérou učiteľa na prešovskej právnickej akadémii a kráľovského radcu. Zrejme aj z tohto dôvodu si už v roku 1904 začal hľadať miesto na východe Slovenska a z Rače chcel odísť. V novinách Pesti Hírlap (27.11.-15.12.1904) uverejnil sériu inzerátov: „LEKÁREŇ Rača, neďaleko mesta Bratislava, 10 minút vlakom z Bratislavy, s obratom 6 000 korún a vkladom 9 000 korún, je okamžite na predaj so zľavou. Informácie poskytuje vlastník. Schulmann, Rača.“ Nakoľko zostal pôsobiť v Rači až do roku 1906, kedy dostal povolenie na prevádzkovanie lekáreň v Košiciach.

V roku 1913 sa račianskym lekárnikom stal Jozef Andersch. Prevod vlastníctva račianskej lekáreň „Anjel“ od Szolda na Anderscha bol však zaregistrovaný až v roku 1915. Lekárnik Jozef Andersch prežil v Rači aj rozpad Rakúsko-Uhorska a pôsobil tu až do roku 1921, teda 9 rokov.

Dňa 1. apríla 1922 vyšiel v tlači výnos o prevode osobného práva lekárnického na Ph. Mg. Josefa Rozsypala, nového lekárnik v Račištorfe. Magister farmácie Ph. Mg. Josef Rozsypal bol lekárnikom v Rači (Račištorfe) až do roku 1927 a veľmi dobre sa mu tu darilo.

Na jeseň v roku 1927. navštívil jedného z bratislavských lekárnikov riaditeľ pražskej farmaceutickej firmy «Medica» a spýtal sa ho, či nepotrebuje aspirín. Ten odpovedal, že aspirínu má veľa a rád by ho zamenil za iné lieky. Bola dohodnutá výmena. Lekárnik poslal lieky do firmy «Medica», kde si riaditeľ všimol, že ide o ich tovar, ktorý ale firma lekárnikovi nepredala. Keď sa lekárnik pýtali na pôvod liekov, povedal, že ich kúpil od račianskeho lekárnika Rozsypala. Po kontrole v sklade bratislavskej filiálky firmy «Medica» sa zistilo, že niekto zo skladu kradne najcennejšie a najdrahšie lieky. Lieky predstavovali okrem obrovskej finančnej straty aj ohrozenie života ľudí, lebo sa

Rozsypal sa na polícii priznal, že od Pokorného lieky kupoval, ale domnieval sa vraj, že Pokorný je k ich predaju oprávnený. Po výsluchu ho spolu s Pokorným a Hlaváčkom zatkli. Avšak už 20. októbra 1927 všetkých troch prepustili z dôvodu, že firma «Medica» stiahla obvinenie potom, ako Rozsypal prehlásil, že je ochotný firme škodu vo výške 200-tisíc korún uhradiť. Súdu sa však lekárnik Rozsypal nakoniec nevyhol. Obžaloba ho obvinila z toho, že prechovával lieky ukradnuté zo skladu firmy „Medica“ v hodnote cez 100 000 Kč a dodával ich do iných bratislavských lekární. Bratislavský trestný senát ho 19. decembra 1928 uznal vinným a odsúdil ho za zneužitie úradnej moci na päť mesiacov väzenia.

O ďalšom osude račianskej lekáreň nie je veľa známe, ale zachoval sa artefakt, ktorý svedčí o tom, že prinajmenšom v čase krátko po vzniku Slovenského štátu (14. marec 1939) ešte stále fungovala a lekárnikom bol naďalej magister Josef Rozsypal.

No a aký bol osud račianskeho lekárnika Josefa Rozsypala? Pravdepodobne odišiel domov do Čiech už v roku 1939, keď boli občania českej národnosti nútení opustiť Raču. Jeho odchodom zrejme račianska lekáreň na určitý čas zanikla.

Lubomír Vidlička (Rača)

Lekáreň „Anjel“ na fotografii z rokov 1902-1904 (vľavo) a tá istá budova na fotografii z roku 1933 na terajšej Alstrovej ulici v Rači.

Ďakujeme za vaše podnety

Odkaz pre starostu umožňuje obyvateľom samospráv nahlasovať podnety pomocou internetovej stránky a mobilnej aplikácie. Občania môžu nahlasovať rôzne typy nedostatkov, ktoré ich vo verejnom priestore obce či mesta trápia a môžu tak komunikovať o ich riešení priamo so samosprávou. Mestská časť Bratislava-Rača službu používa od roku 2010.

Ako sme riešili podnety v roku 2020:

- 303 vyriešených podnetov - za týmto číslom sa skrývajú opravené výtľky, doplnené stromy, odstránené skládky odpadu a mnoho ďalšieho;
- 178 podnetov v stave "v riešení";
- o neriešených podnetoch - v určitom stupni riešenia sa nachádzajú všetky podnety nahlásené nielen cez OPS, ale aj všetky ostatné, zistené priamo nami.

Vaše podnety na zlepšenie a skrášlenie našej mestskej časti nám môžete poslať na stránke www.odkazprestarostu.sk alebo prostredníctvom aplikácie s rovnakým názvom. ■

Vďaka vášmu podnetu sme opravili aj rozpadnutý chodník na Dopravnej.

Zdenka Havettová: telo nepotrebuje super doplnky, stačí mu kvalitné jedlo

Založila projekt Ide o Tvoje zdravie, ktorý je zameraný na podporu zdravia bežne dostupnými potravinami. Absolvovala štúdium výživy v Nemecku, vyštudovala Holistickú školu a školu Tradičnej čínskej medicíny v Brne. Okrem konzultačnej činnosti zameranej na poruchy trávenia, alergie, ekzémy, intolerancie, sa venuje aj problémom s hmotnosťou a organizovaniu workshopov v oblasti zdravia.

DETOXIKÁCIA – je naozaj zázračná?

V každom časopise na zdravý životný štýl, zaručene nájdeme niečo o pojme detoxikácia, o prečistení tela alebo čriev. Tak isto nechýbajú odporúčania, ako sa „zbaviť“ toxínov v tele. Dôraz sa kladie hlavne na to, že sa máme zbaviť nánosov odpadu, ktoré sa v našom tele počas života hromadia. Údajne sa ich vieme zbaviť pomocou špeciálnych diét, detoxikačných náplastí, kúpeľov, zábalov a v extrémnom prípade napríklad aj výplachom hrubého čreva.

Zázračné doplnky

Väčšina odporúčaní je podmienená tým, že si musíte kúpiť drahé produkty na podporu detoxikácie a prečistenie tela. Väčšinou sú to tabletky, ktoré obsahujú vitamíny, minerály a antioxidanty, ktorými by sa mali škodliviny vylúčiť.

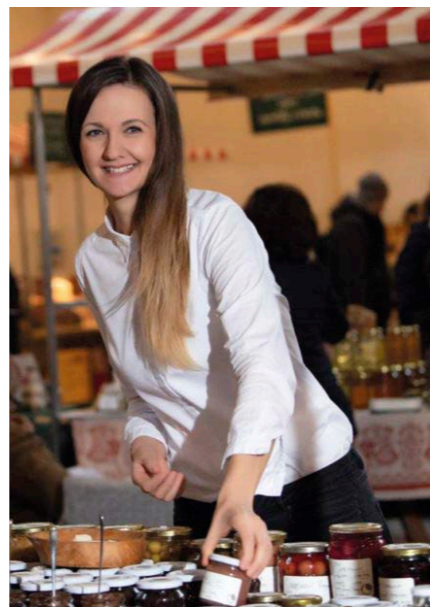
Treba zdôrazniť, že veľmi veľa z týchto živín nájdete v prirodzenej a vyváženej strave. Skúste namiesto kupovania drahých doplnkov, investovať svoje financie do kvalitného jedla, ktoré si uvaríte sami doma.

Kde je pravda?

Najnovšie poznatky hovoria o tom, že naše telo a črevá, nie sú vystavené dlhoročným nánosom. Bežné metabolické a vylučovacie procesy v tele: stolica, moč, pot sú pre odstraňovanie odpadových látok úplne postačujúce. Naše telo sa vie detoxikovať samé: cez pečeň, obličky a črevá. Dôležité je tieto orgány nezaťažovať nevhodnými potravinami a životným štýlom, ale skôr ich cez zdravú výživu posilňovať, k ich optimálnej funkcii.

Harmónia tela

Detoxikácia nie je zázračná. Je prirodzené, že nie vždy sa nám darí dodržiavať zdravý životný štýl a preto siahame aj po radikálnejších riešeniach, lebo sú hlavne rýchle a na istý čas, máme dobrý pocit. Pozerajme sa však na naše telo v širšej súvislosti. Telo nepotrebuje super doplnky, kúzelné nápoje, hladovanie. Skôr naopak, stačí mu kvalitné jedlo, pohyb a odpočinok. Určite sa nám občas stane, že neodhadneme množstvo jedla a prejeme sa. Je úplne v poriadku, po tom, čo sme sa prejedli, je menej alebo zaradiť jednoduché a ľahko stráviteľné jedlá. Nemalo by ísť však o akúsi podobu trestu alebo zmýšľanie, že sa nám začínajú v tele hromadiť toxíny a hneď priberieme. Pozrime sa nato z iného uhla pohľadu, ide skôr o to, aby sme v našom organizme nastavili rovnováhu. Cieľom každého z nás je byť zdravý a vitálny, až do vysokého veku. To sa nám podarí vtedy, ak stavíme na jednoduchosť a striedanosť vo výbere jedál. Priblížime sa k tomu aj vtedy, ak sa zameriame na sezónne a lokálne potraviny.

Zdenka Havettová, www.ideotvojezdravie.sk

Mesto plánuje zrevitalizovať park na Mudrochovej

Metropolitný inštitút Bratislavy plánuje revitalizáciu parku a verejných priestorov v okolí obchodného domu Račan a pred Miestnym úradom na Kubačovej ulici v Rači. Ide o jeden z projektov hlavného mesta na skvalitnenie verejných priestorov v mestských častiach.

Cieľom revitalizácie je zjednodušiť pohyb ľudí, ktorí idú vybaviť veci na úrad alebo za službami či do obchodu. Zároveň má priestor parku slúžiť ako aktívna verejná, oddychovo-rekreačná zóna pre krátkodobý pobyt rezidentov a tranzit pre širokú verejnosť. Prioritou zadania je podporiť bytovú funkciu lokálneho parku, zlepšiť a skultivovať existujúce plochy zelene, zhodnotiť existujúcu výsadbu stromov, navrhnuť ošetrovanie dreví a doplniť novú výsadbu. Preriešia sa aj spevnené plochy a mobiliár, ktorý je dnes v zanedbanom stave tak, aby podporoval charakter parku.

Skôr ako sa začne s revitalizáciou priestorov, MIB spustil proces partici-

pácie. V decembri prebehlo mapovanie a anketa s respondentmi priamo v parku. Vo februári mali respondenti možnosť vyjadriť svoj názor v online dotazníku.

Z diskusií na internete je cítiť, že hlavným problémom lokality je parkovanie - Račania vyjadrovali nespokojnosť s chýbajúcimi miestami na krátkodobé parkovanie klientov miestneho úradu, komerčných prevádzok či ambulancií v OC Račan. Každý, kto lokalitu pozná však vie, že problémové je aj rezidenčné parkovanie.

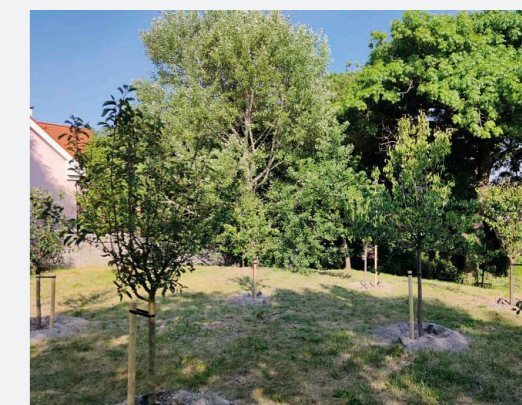
Na presné a kvantifikované výstupy z doteraz podniknutých krokov participatívneho procesu si, však, budeme musieť ešte počkať. ■

Všetkým známou fontánu chce mesto zachovať

Zeleň, doprava aj ihriská – čo všetko priniesol minulý rok

Oddelenie životného prostredia sa v roku 2020 venovalo čisteniu nelegálnych skládok, oprave lavičiek či výmene a oprave hracích prvkoch na detských ihriskách. Kolegom sa podarilo opraviť chodníky, posadiť novú zeleň v Rači a vykonať sadové úpravy.

- 36 vysadených stromov
- 110 vysadených kríkov
- 2 901 vysadených trvaliek
- 760 m² trválnych záhonov
- 34 vyčistených čiernych skládok
- 8 vyčistených rigolov
- 8 vyčistených zdrží
- 32 odstránených vrakov

- 18 opravených schodísk
- 991 m² dláždených chodníkov
- 854 m² opravených výtľkov

- 16 nových lavičiek
- 43 opravených lavičiek
- 14 nových herných prvkov

Predávate nehnuteľnosť?
realitná kancelária directreal.sk

Darina Sniščáková
licencovaný realitný maklér

0905 663 676

d.sniscakova@directreal.sk
directreal.sk/darina-sniscakova

directreal OFFICE
Golden City Stará Vajnorská 11
831 04 Bratislava

Račianska linka pomoci naďalej funguje

02/32 11 33 33
02/32 11 44 33
denne: 8:00 - 20:00

Oznámenie pre jubilantov

V našej mestskej časti sme niekoľko rokov organizovali podujatie „Slávnostné stretnutie jubilantov“ pri príležitosti životného jubilea alebo výročia sobáša našich občanov. V roku 2019 prišlo k zmene v organizácii tohto podujatia a to v tom, že obyvatelia s trvalým pobytom v mestskej časti Bratislava-Rača, ktorí dosiahnu v príslušnom kalendárnom roku vek 80, 85, 90, 95 a viac rokov alebo oslavujú 50., 55., 60., 65., a viac výročie sobáša a mali by záujem zúčastniť sa tohto stretnutia, sa naň musia sami prihlásiť a to prostredníctvom vyplnenej prihlášky.

V roku 2020 sa podujatie „Slávnostné stretnutie jubilantov“, ktoré sa každý rok organizovalo v Nemeckom kultúrnom dome NEUSKUTOČNILO.

Mestská časť Bratislava-Rača musela k tomuto kroku pristúpiť na základe zhoršujúcej sa epidemiologickej situácie v súvislosti s ochorením COVID – 19 na území Slovenskej republiky a odporúčaniam Ústredného krízového štábu SR, na základe ktorého sa zrušili hromadné podujatia športovej, kultúrnej, spoločenskej či inej povahy.

Aj keď sa podujatie v minulom roku neuskutočnilo, jubilantom, ktorí si do 31.08.2020 podali prihlášky, bol vyplatený finančný príspevok a zaslaný pamätný list.

Aj keď nevieme v súčasnosti posúdiť, ako sa bude pandemická situácia ďalej vyvíjať, jubilanti, ktorí v tomto roku oslavujú 80, 85, 90, 95 a viac rokov, alebo oslavujú 50., 55., 60., 65., a viac výročie sobáša si môžu aj v tomto roku podať prihlášku, najneskôr do 31. augusta 2021. K dispozícii

Na očkovanie majú nárok aj občania nad 75 rokov

Ilustračná fotografia (Zdroj: Hakan Nural, Unsplash)

Požiadat o očkovanie proti COVID-19 môžu všetci, ktorí patria do aktuálne otvorenej fázy a taktiež tí, ktorí patria do predchádzajúcich fáz očkovania.

Prihlásiť sa môžete cez formulár corona.gov.sk alebo v prípade potreby využiť aj telefonickú službu call centra Ministerstva zdravotníctva:

0800 174 174

Registrovať seniorov môžu aj ich príbuzní respektíve ich praktickí lekári. ■

sa k prihláškam môžete dostať. Vyplnenú prihlášku môžete zaslať e-mailom na adresu: martina.fratricova@raca.sk, alebo ju vložte do schránky podateľne, ktorá je toho času umiestnená priamo na budove Miestneho úradu na Kubačovej 21 vedľa schodiska pri hlavnom vchode. Prihlášku môže za oslavenca podať aj rodinný príslušník.

Akceptované budú prihlášky doručené najneskôr do 31. augusta. v kalendárnom roku, v ktorom jubilant dosiahne vek alebo manželka oslavuje výročie sobáša.

Mgr. Martina Fratricová, tel. 02/49 11 24 48, e-mail: martina.fratricova@raca.sk

Veterinárna ambulancia BHVet
Kolajná 27, 831 06 Bratislava

interná medicína • chirurgia • RTG • USG
laboratórna diagnostika • predaj veterinárnych diét

Po – Pia: 9⁰⁰ – 19⁰⁰, So: 13⁰⁰ – 18⁰⁰

tel.: 02/44 88 66 06, 0910 576 975 • www.vetambraca.sk

Podakovanie

Do redakcie nám bol doručený list. Žiaľ, dostali sme ho až po uzávierke, a tak ho zverejňujeme až v tomto, marcovom čísle:

„Dva dni pred vianočnými sviatkami nám bol dpručený nádherne zabalený balík s nápisom „Deduško“. Večer nám dedko nevedel vysvetliť, kto nám ho doručil a odkiaľ sa k nám dostal.

Celá rodina bola zaskočená, balík sme neotvorili a dohodli sa, že sa buď niekto ohlási, alebo po sviatkoch pôjdeme hľadať odosielateľa. Na miestnom úrade sme vysvetlil, čo sa stalo. So srdečnou veselostou nás presvedčili, že balík bol doručený správne a je náš. Bol súčasťou projektu „Kolkó lásky sa zmestí do krabice od topánok“.

Veľmi by som chcel dodatočne a verejne vysloviť vysloviť podakovaniei Starej jedálni a mestskej časti za toto úžasné prekvapenie, ktoré som zažil prvýkrát v živote.“

Váš obyvatel' dôchodca, Milan Buchta

Inzerujte s nami.

www.mediaraca.sk

Jubilanti

Slovenský zväz invalidov, ZO Rača

Január: Anna Macháčková, Anna Krčová, Zdena Klamová
Február: Eva Cziráková, Mária Juríková, Fridrich Lukovics, Juliana Königbauerová, Amália Parajková, Dušan Rybanič
Marec: Pavol Czirák, Sidónia Gloncová, Ján István, Mária Jankovičová, Iveta Lackovičová, Dušan Mátuš, Margita Meszárošová, Vlasta Selešová

Račianski Nemci

Január: Miloš Bednaric (Stephanhausen), Magda Forkmann (Östlich-Winkel)
Február: Otto Ruckriegel (Geisenheim), Renate Wenzl (Geisenheim)

Oznamy

■ MČ Bratislava-Rača ponúka na prenájom formou verejnej obchodnej súťaže nebytové priestory rôznych veľkostí, ktoré sa nachádzajú v zdravotnom stredisku Hubeného 2 a dome služieb Dopravná 57. Podmienky verejných obchodných súťaží sú zverejnené na vývesnej tabuli Miestneho úradu, Kubačova ul. 21, Bratislava – Rača a zároveň aj na internetovej stránke www.raca.sk. Viac informácií Vám poskytne Mgr. Karol Janík, tel. 02/49 11 24 27, e-mail karol.janik@raca.sk.

Spomienky

🕯 Neplačte nado mnou, len tichý sen mi praňte, len spomienku si na mňa v srdci uchovajte... 1. februára uplynuli dva roky, čo nás navždy opustila **Anna Farkašová**. S úctou a láskou spomínajú deti s rodinami a priatelia.

🕯 Dňa 14. 2. 2021 uplynulo 17 rokov, čo tragicky zahynul vo veku 30 rokov **Jozef Blažo**. To, že sa rana zahojí je klamná zdanie. V srdci nám bolesť zostáva a ticho spomíname. V srdci bolesť, v duši žiaľ, to najdrahšie nám osud vzal. V spomienkach Ťa stále máme a s láskou spomíname. Ďakujeme všetkým, ktorí spomínajú s nami. S láskou sestru Renáta s rodinou.

🕯 Dňa 7. marca 2021 uplynie 9 rokov, čo nás opustil **Ludovít Ivičič**, milovaný otec, dedko, pradedko. S láskou spomínajú dcéra Milka, vnučky Ľubica s manželom Dušanom, Táňa, pravnúčka Natálka a Paťko. Kto ste ho poznali, venujte mi s nami tichú spomienku.

🕯 Dňa 13. 3. 2021 si pripomíname nedožité 44 rokov nášho syna **Miroslava Číka**, ktorý nás navždy opustil dňa 10. 2. 2019 vo veku 41 rokov. Nech večné svetlo Ti stále svieti a nezabudnuteľné spomienky zostávajú. S láskou a úctou spomínajú rodičia a brat s rodinou. Kto ste ho poznali, prosím, venujte mu tichú spomienku.

🕯 Prvý jarný deň pred 60-timi rokmi bol najkrajším dňom mojich rodičov. Dňa 21. marca uplynie 60 rokov od narodenia mojej sestry **Miriám Vulganovej, rod. Takáčovej**, ktorá nás opustila 24. februára 1989. Ďakujem všetkým, ktorí s láskou spomínajú na spoločne prežité chvíle. - Inka.

🕯 Dňa 23. 3. 2021 uplynuli 4 roky, čo nás náhle bez rozlúčenia opustil najlepší manžel, otec, brat, švager, priateľ, holubár a poľovník **Lubomír Čuhák**. S veľkou úctou a láskou spomína manželka Milka, dcéry Ľubica a Táňa, zať Dušan, vnúčatá Natálka a Paťko, priatelia a všetci, čo Ťa mali radi. Nikdy na Teba nezabudneme.

🕯 **Milan Beladič** a **Rozália Wurflová, rod. Polakovičová**. V januári ste odišli a spolu s rodinou, príbuznými, známymi si pripomíname vaše ďalšie výročie. Rozdávali ste radosť, šťastie, lásku! Nezištné ste milovali ľudí, život, svet... Boli ste éterickou, vznešenou i ušľachtilou bytosťou, akých je málo! My, čo sme s nimi mali tú "česť", a prežili nemalý úsek spoločnej púte životom - navždy spomíname s láskou, bážňou, pokorou i rešpektom... S neskonalým obdivom k ich ľudským kvalitám, povahe, ako aj krásne a dokonalosti ich charakteru. HLBOKO SA PRED VAMI SKLÁŇAME - mnohým nám chýbate, a v srdci vás nosíme, vďaka budeme spomínať po zbytok dní našich životov!

Lekári v Rači

Všeobecný lekár pre dospelých

MUDr. Jana Fülöpová
Kubačova 19
tvoja.ambulancia@gmail.com,
02/44 88 53 89, 0910 277 017

PO: 07:00 - 12:00, 12:00 - 16:00*
UT: 12:30 - 16:30, 16:30 - 17:30*
ST: 07:00 - 12:00, 12:00 - 16:00*
ŠT: 07:00 - 12:00, 12:00 - 14:00*
PI: 07:00 - 11:00, 11:00 - 12:00*

*prevencia, návštevy – len na
objednanie

MUDr. Marta Makovníková
Kubačova 19
02/44 88 93 29

PO: 7:00 - 12:00
UT: 7:00 - 12:00
ST: 7:00 - 12:00
ŠT: 13:00 - 17:00
PI: 7:00 - 11:00

MUDr. Zlatica Hagarová
MUDr. Vladimír Džugan
Kubačova 19

02/44 88 56 45
PO: 13:00 - 17:00
UT: 7:00 - 10:30
ST: 7:00 - 12:00
ŠT: 13:00 - 16:00
PI: 7:00 - 11:00

MUDr. Dušan Gulla
Hubeného 2
02/44 88 11 42

PO: 7:30 - 13:00 13:00 - 15:30*
UT: 11:00 - 12:30 12:30 - 18:00*
ST: 7:30 - 13:00 13:00 - 15:30*
ŠT: 7:30 - 13:00 13:00 - 15:00*
PI: 7:30 - 12:00

*návštevy

Pediatrica

MUDr. Karin Baníková
Hubeného 2
02/44 87 39 53

PO: 7:30 - 11:30 12:00 - 15:30*
UT: 7:30 - 11:30 12:00 - 15:00*
ST: 7:30 - 11:30 12:00 - 15:00*
ŠT: 8:30 - 12:45 13:00 - 17:00*
PI: 7:30 - 11:30 11:45 - 13:00*

*objednaní pacienti - prevencia

Psychiatria

MUDr. Ivana Kováčová
Kubačova 19
02/44 88 49 88

PO: 08:00 - 10:00* 10:00 - 16:00
UT: 08:00 - 14:00 14:00 - 16:00*
ST: 08:00 - 14:00 14:00 - 16:00*
ŠT: 08:00 - 14:00 14:00 - 16:00*
PI: 08:00 - 14:00 14:00 - 16:00*

*objednaní pacienti – edukačná
a konzultačná činnosť

Oftalmológia

MUDr. Eva Hlubinová
Kubačova 19
02/44 87 12 37

PO: 8:00 - 14:00
UT: 11:00 - 17:00
ST: 8:00 - 9:00*, 9:00 - 14:00
ŠT: 8:00 - 14:00,
PI: 7:00 - 8:00*, 8:00 - 13:00
*poradňa

OK Oftal – MUDr. Oľga Krausová
Tbiliská 6, tel. 0948 025 730

UT: 10:00 - 18:30
ST: 7:30 - 16:00
ŠT: 7:30 - 16:00
PI: 7:30 - 14:00

Gynekológia

MUDr. Lubica Šablová
Tbiliská 6
gyn.sestricka@gmail.com,
0903 536 343

PO: 10:30 - 12:30, 13:00 - 17:00
UT: 13:00 - 15:00
ST: 8:00 - 12:00, 12:30 - 14:00
ŠT: 8:00 - 9:30
PI: 8:00 - 12:00

Otorinolaryngológia

**ORLAURIS – MUDr. Karin
Horváthová**

Tbiliská 6, tel. 0949 504 410
Objednávajú sa cez ecasenska.sk
Mimoriadne skrátené ordináčne
hodiny z dôvodu pandémie:

PO: 8:00 - 11:30, 11:30 - 12:00*
UT: 8:00 - 11:30, 11:30 - 12:00*
ST: 11:00 - 14:30, 14:30 - 15:00*
ŠT: 8:00 - 11:30, 11:30 - 12:00*
PI: 8:00 - 11:30, 11:30 - 12:00*
*dezinfekcia ambulancie

Endokrinológia

MUDr. Jana Kollerová, PhD.
Tbiliská 6
02/52 62 46 51

PO: 7:00 - 12:00, 12:30 - 15:30
UT: 7:00 - 12:00, 12:30 - 14:30
ST: 10:00 - 12:00, 12:30 - 17:30
ŠT: 07:00 - 12:00, 12:30 - 15:30
Telefonické konzultácie Pondelok
až Štvrtok medzi 10:00 - 11:30

Urológia

MUDr. Marián Kopečný
Kubačova 19
0905 313 597
Po: 7:00 - 11:00
Št: 7:00 - 11:00

*MČ Rača nenesie zodpovednosť za
správnosť a aktuálnosť uvedených
informácií. Ak viete o nových lekár-
och, informujte nás o tom na t.č.
02/4911 2455 alebo mailom na
medialne@raca.sk. Informujte nás
aj v prípade, ak viete o lekárovi,
ktorý skončil svoju činnosť a je
stále uvedený v zozname vyššie.*

*Pomôžete tým všetkým obyvate-
lom, ktorí hľadajú lekára v Rači.*

AUTO DIŠKANEC

Autoservis vytvorený pre obyvateľov Rače

Tradícia, kvalita a skúsenosti už takmer 30 rokov

Komplexný autoservis ktorý ponúka všetky práce na osobných automobiloch

- ✓ Servisné prehliadky aj na nové vozidlá bez straty záruky
- ✓ Všetky mechanické a elektrikárske práce
- ✓ Opravy karosérií a riešenie poistných udalostí
- ✓ Lakovnicke práce
- ✓ 3D Geometria
- ✓ Pneuservis
- ✓ Všetko s Vaším autom

Otváracia doba
Pondelok - Piatok: 7.00 - 17.30 h.
Sobota: po tel. dohovore

Adresa Žitná 5, 831 05 Bratislava - Rača
Kontakt 02 / 44 88 24 24

Sme oficiálny dovozca Peugeot motocyklov pre Slovensko
Všetky modely u nás v predaji na peugeot-motocycles.sk

U nás v predaji široká ponuka kvalitných
bicyklov talianskej značky Bottecchia

10% ZĽAVA PRE OBYVATEĽOV RAČE